МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи, доцент

_____ Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
"30" ____08____ 2024 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«ДЕРМАТОЛОГІЯ, ВЕНЕРОЛОГІЯ»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 222 Медицина
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 4

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра дерматовенерології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри дерматовенерології "30" серпня 2024 року (протокол № 4)

Завідувач кафедри дерматовенерології,
д.мед.н., професор _____ Ольга ДЕНИСЕНКО

Схвалено предметною методичною комісією з терапевтичних дисциплін "30" серпня 2024 року (протокол № 9).

Голова предметної методичної
комісії з терапевтичних дисциплін,
д.мед.н., професор _____ Віктор ТАЩУК

Чернівці – 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	дерматовенерології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Денисенко Ольга Іванівна – завідувач кафедри дерматовенерології, доктор медичних наук, професор, denysenko.olga@bsmu.edu.ua; Гаєвська Марина Юріївна – доцент закладу вищої освіти кафедри дерматовенерології, кандидат медичних наук, доцент, hajevska.maryna@bsmu.edu.ua; Перепічка Михайло Петрович – доцент закладу вищої освіти кафедри дерматовенерології, кандидат медичних наук, доцент, perepichka.myhajlo@bsmu.edu.ua; Бродовська Надія Борисівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, brodovska.nadiia@bsmu.edu.ua; Степан Наталія Андріанівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, stepan.nataliia@bsmu.edu.ua Сторожук Марина Вікторівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, storozhuk.maryna@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/dermatovenerologiyi/
Веб-сайт кафедри	http://dermatology.bsmu.edu.ua/
E-mail	dermatology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. А. Присяжнюка, 11
Контактний телефон	+38 (050) 527-94-34

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	6
Практичні заняття	34
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Вивчення навчальної дисципліни «Дерматологія, венерологія» спрямоване на оволодіння студентáми системних медичних знань, вмінь та навичок діагностики шкірних та венеричних захворювань, принципів їх лікування та профілактики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Дерматологія, венерологія» є захворювання шкіри, їх діагностика, лікування та профілактика, а також інфекційні захворювання, які передаються переважно (але не виключно) статевим шляхом і які мають об'єктивні (висипка на шкірі, слизових, ураження внутрішніх органів) та суб'єктивні прояви, їх діагностика, клінічні прояви, лікування та профілактика.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-ocinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyaczivu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонено;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків із поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Анатомія людини	Внутрішня медицина
Гістологія, цитологія та ембріологія	Педіатрія
Латинська мова та медична термінологія	Хірургія
Медична біологія та молекулярна біологія	Акушерство і гінекологія
Медична хімія	Урологія
Медична та біологічна фізика	Оториноларингологія
Фізіологія	Офтальмологія
Патоморфологія	Неврологія
Патофізіологія	Психіатрія, наркологія
Фармакологія	Інфекційні хвороби
Гігієна та екологія	Онкологія та радіаційна медицина
Пропедевтика внутрішньої медицини	Травматологія і ортопедія
Пропедевтика педіатрії	Фтизіатрія
Мікробіологія, вірусологія та імунологія	Загальна практика (сімейна медицина)
Соціальна медицина, громадське здоров'я	
Медична психологія та ментальне здоров'я	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студента системних медичних знань, вмінь та навичок діагностики шкірних та венеричних захворювань, принципів їх лікування та профілактики; оволодіння знаннями стосовно основних клінічних ознак шкірних та венеричних хвороб; обізнаність стосовно проявів венеричних хвороб – інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом; знання лікувальних та профілактичних заходів щодо зазначених хвороб.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення основ теоретичної дерматології (будова шкіри і слизових оболонок, фізіологія та патологія шкіри, основи клінічної фармакології для лікування шкірних хвороб);
- вивчення основ етіопатогенезу розповсюджених шкірних хвороб та інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом; роль раціонального харчування та здорового способу життя у профілактиці загострень хронічних дерматозів та розвитку інфекційних захворювань шкіри;
- вивчення основних клініко-діагностичних ознак розповсюджених шкірних хвороб, їх профілактики та лікування;
- вивчення особливостей клінічного перебігу специфічних інфекцій (у т.ч. лепри, туберкульозу), венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції та інших інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом;
- розуміння необхідності навчання та підвищення своїх фахових знань упродовж усього життя.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

7.2. Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни:

ПРН	Спеціальні (фахові, предметні) результати навчання
ПРН 4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (екзантема, енантема; свербіж шкіри); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема); бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії; мікози; паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість); псоріаз; пухирні дерматози; герпесвірусні хвороби; кандидози; туберкульоз шкіри; дерматологічні прояви хвороби, зумовленої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ); хламідійні інфекції; інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом: гонококова інфекція; сифіліс).
ПРН 5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (гістоморфологічне дослідження біоптату шкіри та слизових оболонок; серологічні реакції при інфекційних хворобах; експрес-тести на вірусні захворювання; ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (ПЛР), серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях; мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень) оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.
ПРН 6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема); бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії; мікози; паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість); псоріаз; пухирні дерматози; герпесвірусні хвороби; кандидози; туберкульоз шкіри; дерматологічні прояви хвороби, зумовленої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ); хламідійні інфекції; інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом: гонококова інфекція; сифіліс).
ПРН 7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні: гістоморфологічне дослідження біоптату шкіри та слизових оболонок; серологічні реакції при інфекційних хворобах; експрес-тести на вірусні захворювання; ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (ПЛР), серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях; мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень) пацієнтів для проведення диференційної діагностики захворювань шкіри (алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема); бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії; мікози; паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість); псоріаз; пухирні дерматози; герпесвірусні хвороби; кандидози; туберкульоз шкіри; дерматологічні прояви хвороби, зумовленої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ); хламідійні інфекції; інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом: гонококова інфекція; сифіліс).

ПРН 9	Визначати характер та принципи лікування хворих (системне, зовнішнє) із захворюваннями (алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема); бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії; мікози; паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість); псоріаз; пухирні дерматози; герпесвірусні хвороби; кандидози; туберкульоз шкіри; дерматологічні прояви хвороби, зумовленої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ); хламідійні інфекції; інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом: гонококова інфекція; сифіліс), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

У результаті вивчення **навчальної дисципліни «Дерматологія, венерологія»** здобувач повинен:

8.1. Знати:

- будову та функції шкіри, її придатків та слизових оболонок порожнини рота;
- принципи класифікації шкірних та венеричних хвороб на основі етіологічних факторів та патоморфологічних проявів, спеціальну дерматологічну та венерологічну термінологію;
- етіологію, патогенез та патоморфологію найбільш розповсюджених шкірних та венеричних хвороб;
- клінічні ознаки та перебіг найбільш розповсюджених шкірних та венеричних хвороб;
- принципи діагностики та основи диференційної діагностики шкірних та венеричних хвороб;
- стандарти раціонального лікування дерматологічних хвороб (топічна та системна терапія) та інфекцій, що передаються статевим шляхом;
- основи первинної та вторинної профілактики шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом; роль раціонального харчування та здорового способу життя у профілактиці загострень хронічних дерматозів та розвитку інфекційних захворювань шкіри.

8.2. Уміти:

- визначити етіологічні та патогенетичні фактори появи та подальшого клінічного перебігу найбільш поширених шкірних та венеричних захворювань людини;
- описувати патологічні дерматологічні та венерологічні стани;
- ставити на основі клініко-анамнестичних даних попередній діагноз найбільш поширених шкірних та венеричних захворювань;
- призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження, здійснювати диференційну діагностику дерматозів;
- визначати основні принципи лікування хворих відповідно до їх діагнозу;
- визначати тактику ведення хворого на найбільш поширені шкірні та венеричні захворювання; спрямовувати пацієнта з проявами дерматологічних та венеричних хвороб до профільних спеціалістів;
- визначати методи профілактики інфекційних і хронічних дерматозів та венеричних захворювань.

8.3. Демонструвати:

- здатність провести огляд шкірних покривів і видимих слизових оболонок;
- здатність відтворити та оцінити дермографізм;
- здатність провести пальпацію та діаскопію та пошкрібування елементів шкірної висипки;
- здатність визначати тактильну, больову та температурну чутливість шкіри;
- здатність визначати симптоми «псоріатичної тріади» та феномена Кебнера;
- здатність виявляти сітку Уікхема при червоному плескатому лишаю;
- здатність провести забір матеріалу з вмісту пустул для дослідження на піококи та їх чутливості до антибіотиків;

- здатність провести забір матеріалу (із пустул, коростяних ходів) для дослідження на наявність коростяного кліща;
- здатність провести постановку проби Бальцера зі спиртовим розчином йоду при різнокольоровому (висівкоподібному) лишаю;
- здатність визначати симптом «медових сотів» при інфільтративно-нагнійній трихофітії;
- здатність провести забір матеріалу (лусочок, волосся, нігтів) для дослідження на наявність патогенних грибків;
- здатність провести люмінесцентну діагностику дерматомікозів (за допомогою лампи Вуда);
- здатність визначати різновиди симптому Нікольського при пухирних дерматозах;
- здатність визначати симптом Асбое-Ганзена при пухирних дерматозах;
- здатність взяття мазків-відбитків з ерозій для дослідження на акантолітичні клітини Тцанка;
- здатність провести забір вмісту пухирів для визначення кількості еозинофілів при пухирних (бульозних) дерматозах;
- здатність провести пробу Ядасона при герпетиформному дерматиті Дюринга;
- здатність визначати симптом Беньє-Мещерського при хронічних формах червоного вовчаку;
- здатність визначати симптом Поспєлова при склеродермії;
- здатність відтворення та оцінки феноменів «провалювання зонду» та «яблучного желе» при туберкульозному вовчаку;
- здатність провести забір матеріалу з висипки для дослідження на наявність блідої трепонеми при сифілісі;
- здатність визначати симптом Ядасона при вторинному сифілісі;
- здатність провести двохсклянкову пробу Томпсона при обстеженні хворого на уретрити;
- здатність провести забір матеріалу для дослідження на гонорею, трихомоніаз, уреоплазмоз, кандидоз та хламідіоз.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Дерматологія, венерологія» відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС) – 1 модуль "Дерматовенерологія", який складається з 8 змістових модулей.

Змістовий модуль 1.
Пропедевтика дерматології

Тема 1. Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини. Елементи висипки на шкірі та методика обстеження дерматологічних хворих.

Історія розвитку дерматовенерології. Роль робіт Гіпократа, Цельса, Авіценни, Меркуріаліса, Бейтмена. Становлення і розвиток дерматовенерології в XIX-XX століттях (д'Алібер, Бієтт, Жібер, Девержі, Базен, Капоші, Аушпітц, Ядассон, Гебра). Українська дерматовенерологічна школа – М.І. Стуковенков, П.В. Нікольський, І.І. Потоцький, М.В. Торсуєв, М.Н.Бухарович та ін.

Дерматовенерологія – це клінічна медична дисципліна, яка вивчає об'єктивні та суб'єктивні особливості різноманітних клінічних проявів ураження шкіри та слизових оболонок організму людини у їх єдності та взаємодії із зовнішнім середовищем. Етіологія та патогенез захворювань шкіри та їх зв'язок з внутрішньою патологією. Роль раціонального харчування та здорового способу життя у профілактиці загострень хронічних дерматозів та розвитку інфекційних захворювань шкіри. Дерматовенерологія як одна з наукових основ клінічної медицини, її значення та місце у підготовці лікаря. Необхідність навчання та підвищення своїх фахових знань упродовж усього життя. Дерматологічна патологія як медико-психологічна проблема. Деонтологія в дерматовенерології.

Характеристика функцій шкіри, їх вікові та статеві особливості. Функції клітин, тканин, органів, фізіологічних систем організму.

Методи досліджень хворих на дерматози: візуальне спостереження, клінічна оцінка шкірної висипки, лабораторні дослідження. Гістологія та патогістологія шкіри. Висипання на шкірі, класифікація та характеристика первинних та вторинних елементів шкірної висипки.

Змістовий модуль 2.
Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри

Тема 2. Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз). Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані).

Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз). Педикульоз: головна вошивість (pediculosis capitis), одежна вошивість (pediculosis corporis), лобкова вошивість (pediculosis pubis,phthiriasis), лікування. Короста: етіологія, клінічні форми корости та особливості сучасного перебігу, діагностичні критерії проявів ураження коростою, методи лікування корости. Демодекоз, етіологія, клінічний перебіг, алгоритм клінічного діагнозу, терапія.

Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані). Основні прояви піогенного ураження гладкої шкіри. Етіологічні чинники розвитку піодермій. Класифікація піодермійгенних уражень шкіри людини. Клінічні різновиди стрептодермій – імпетиго, панариций, заєда, простий лишай. Основні прояви піогенного ураження придатків шкіри. Фолікуліти. Фурункул. Гідраденіт. Вугрова хвороба. Принципи терапії та профілактики піодермій.

Змістовий модуль 3.
Папульозні та мікотичні захворювання шкіри

Тема 3. Псоріаз та червоний плескатий лишай.

Псоріаз, сучасні аспекти етіопатогенезу, клінічні прояви, еволюція висипки. Клінічні форми псоріазу. Стадії клінічного перебігу псоріазу. Диференційний діагноз псоріазу. Алгоритм лікування псоріазу. Лікарсько-трудова експертиза. Червоний плоский лишай, особливості ураження шкіри та слизових оболонок при червоному плоскому лишаю. Характер свербежу. Принципи лікування та профілактики.

Тема 4. Мікози (керато- та кандидомікози, дермофітії).

Керато- та кандидамікози, етіологічні та патогенетичні чинники розвитку мікозів у людини, класифікація мікотичних уражень. Різнокольоровий лишай. Основні прояви мікотичного ураження гладкої шкіри. Заїда кандидозна. Кандидозний хейліт. Кандидоз складок. Дерматофітії. Мікози ступнів: епідермофітія та рубромікоз. Епідермофітія ступнів (сквамозна, інтертригінозна та дисгідротична форма). Прояви мікотичного ураження нігтів. Діагностика проявів мікотичного ураження: мікроскопічна, люмінесцентна діагностика під лампою Вуда. Основні прояви мікотичного ураження волосистої частини голови. Мікроспорія. Трихофітія. Фавус (парша). Клінічні прояви. Методи діагностики. Загальні принципи терапії. Профілактичні заходи. Методика дезінфекції взуття.

Змістовий модуль 4.
Алергодерматози та бульозно-везикульозні хвороби шкіри

Тема 5. Алергодерматози (дерматити, екземи, токсикодермії).

Дерматити. Токсикодермії. Етіопатогенез контактного дерматиту. Порівняльна характеристика етіопатогенезу простого та алергічного дерматиту. Особливості клінічних проявів простого та алергічного дерматиту. Моно- та полісенсибілізація. Токсикодермії. Екзема та її різновиди: істинна, або ідіопатична, екзема; мікробна екзема (паратравматична, нумулярна, варикозна, мікотична), дисгідротична, себорейна екзема. Стадії розвитку екзематозного процесу. Диференційний діагноз. Дерматологічні тести, що допомагають визначити алергени. Принципи терапії. Прогноз та профілактика рецидивів екземи.

Тема 6. Пухирчатка справжня, дерматоз Дюрінга, герпеси.

Пухирчатка звичайна (pemphigus vulgaris), етіологія та патогенез, клінічні вияви та їхні особливості, принципи місцевої та загальної терапії, підтримувальна доза та її емпіричне

визначення, профілактика та прогноз. Герпетиформний дерматоз Дюринга, етіологія і патогенез, клінічні вияви та перебіг, особливості діагностики та лікування. Простий герпес шкіри (herpes simplex), шляхи передачі, патогенез, клініка, атипові форми, терапія. Оперізувальний герпес (herpes zoster), етіопатогенез, клінічні різновиди оперізуючого герпесу. Постгерпетична невралгія. Лікування. Профілактика.

Змістовий модуль 5.
Написання навчальної історії хвороби з дерматології.
Дифузні захворювання сполучної тканини

Тема 7. Написання навчальної історії хвороби з дерматології. Дифузні захворювання сполучної тканини (червоний вовчак, склеродермія).

Написання навчальної історії хвороби з дерматології. З'ясування з викладачем у навчальній кімнаті основних положень схеми написання історії хвороби дерматологічного пацієнта. Отримання від викладача в палаті конкретного хворого для подальшого його (її) ведення та курації. Збір анамнезу й обстеження хворого. Вивчення та аналіз наявних даних лабораторного обстеження. З'ясування у викладача неясних (незрозумілих) особливостей висипки у хворого, а також отримання рекомендацій щодо проведення диференційної діагностики. Зачитування у навчальній кімнаті особливостей анамнезу та локального статусу ураженої шкіри хворого й відповідно корекція викладача почутого.

Дифузні захворювання сполучної тканини, сучасні дані щодо етіопатогенезу та класифікації дифузних захворювань сполучної тканини. Червоний вовчак. Питання етіології. Патогенез. Клінічні прояви. Диференційна діагностика. Лікування. Склеродермія. Питання етіології. Патогенез. Клінічні прояви. Диференційна діагностика. Лікування.

Змістовий модуль 6.
Сучасна епідеміологія та класифікація захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс.
Принципи лікування та профілактики сифілісу

Тема 8. Характеристика захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу.

Класифікація ВООЗ хвороб, що передаються статевим шляхом. Шляхи та умови інфікування. Джерела зараження. Імунітет. Особливості суспільного сприйнятті цих хвороб та стривоженості осіб, що захворіли. Юридичні та етичні аспекти венеричної патології. Сифілітична інфекція. Сучасне розуміння етіопатогенезу сифілісу. Морфологічні особливості блідої спірохети та її ідентифікації під мікроскопом у темному полі зору . Умови інфікування. Імунітет. Реінфекція. Суперінфекція. Значення та оцінка серологічних реакцій. Загальний перебіг сифілітичної інфекції в організмі людини. Інкубаційний період сифілісу. Клінічні ознаки класичного (ерозивного чи виразкового) твердого шанкеру. Атипові форми шанкерів: шанкер-панариций, шанкер-амигдаліт, індуративний набряк. Діагностичний алгоритм первинного періоду сифілісу. Особиста профілактика. Загальна характеристика вторинного періоду сифілісу. Особливості вторинного періоду сифілісу. Прояви вторинного сифілісу на шкірі: розеоли, папули, пустули. Сифілітична алопеція. Пігментні сифіліди. Ураження внутрішніх органів та слизових оболонок при вторинному сифілісі. Серологічні реакції. Загальна характеристика третинного періоду сифілісу. Прояви третинного сифілісу на шкірі. Ураження слизових оболонок. Ураження внутрішніх органів при сифілісі: мозку – менінгіт, гідроцефалія, сухоти, табес; печінка – сифілітичний гепатит; шлунок – хронічний гастрит, ізольована гума; легені – хронічна інтерстиціальна пневмонія; нирки – ліпоїдний нефроз, гломерулонефрит; серце – мезоаортіт, міокардит, аневризма аорти; ураження кісток і суглобів. Принципи та основні сучасні методи лікування хворих на сифіліс. Пробна терапія

та її особливості. Трансплацентарний шлях передачі сифілісу потомству. Залежність завершення вагітності від давності сифілітичної інфекції у матері. Особливості перебігу вродженого сифілісу. Клінічні вияви сифілітичної інфекції у немовлят і дітей грудного віку. Вияви патології в дитячому віці. Тріада Гетчинсона та ймовірні ознаки пізнього вродженого сифілісу, дистрофічні стигми. Діагностичні критерії встановлення діагнозу. Профілактичне лікування. Клінічне значення серологічних реакцій на сифіліс. Поняття про серорезистентний сифіліс. Псевдопозитивна реакція. Принципи та основні сучасні методи лікування хворих на сифіліс. Критерії вилікування сифілісу. Профілактика сифілісу.

Змістовий модуль 7.
Гонорея та негонорейні ураження сечостатевих органів.
Захист навчальної історії хвороби

Тема 9. **Гонорея та її ускладнення. Негонорейні ураження сечостатевих органів.**

Етіологія та патогенез гонококової інфекції. Класифікація гонококової інфекції. Варіанти клінічного перебігу гонококової інфекції. Діагностичне значення двохсклянкової проби. Ускладнення гонококової інфекції: баланопостит, фімоз, парафімоз, епідидиміт, орхіт, простатит, везикуліт, ендоцервіцит, вульвіт і кольпіт, бартолініт, сальпінгіт. Бактеріальний вагіноз. Сучасні особливості гонококової інфекції. Методика забору виділень із сечостатевих органів для досліджень. Принципи лікування гонококової інфекції. Критерії вилікування від гонококової інфекції. Негонорейні ураження сечостатевих органів. Урогенітальний хламідіоз. Урогенітальний трихомоніаз. Змішані трихомонадно-гонококові інфекції. Урогенітальний мікоплазмоз. Принципи діагностики, терапії та профілактики негонорейних уражень сечостатевих органів.

Тема 10. Захист навчальної історії хвороби.

Написання другого щоденника курації після відвідування хворого в палаті. Остаточне завершення написання навчальної історії хвороби. Перевірка написаної навчальної історії хвороби викладачем та надання студентом-автором обґрунтованих відповідей на зауваження та запитання стосовно змісту навчальної історії хвороби.

Змістовний модуль 8.
Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри.
Підсумковий модульний контроль

Тема 11. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри.

Дерматологічні аспекти ВІЛ-інфекції/СНІДу. Історія виникнення та подальшого поширення цієї інфекційної патології. Вірус імунодефіциту людини та його особливості. Епідеміологічні особливості. Епідситуація в Україні. Соціальні, етичні, юридичні аспекти пандемії ВІЛ-СНІДу в світі і Україні. Дерматологічні показання для обстеження хворих на ВІЛ-СНІД. Клінічні форми ВІЛ-інфекції. Клінічна класифікація проявів ВІЛ-інфекції/СНІДу. Загальний клінічний перебіг ВІЛ-інфекції та СНІДу. Характеристика найбільш частіших уражень шкіри при СНІДі: волосиста лейкоплакія, саркома Капоші, простий та оперізувальний герпес, контагіозний молюск, гострокінцеві кондиломи, грибкові хвороби, кандидоз, себорейний дерматит, телеангіектазії. Методи лабораторної діагностики ВІЛ/СНІДу. Принципи лікування. Протиепідемічні заходи. Індивідуальна та громадська профілактика ВІЛ-інфекції/СНІДу.

Туберкульоз шкіри. Збудник. Патогенез. Сучасна класифікація туберкульозу шкіри. Клінічні прояви лока́льних форм туберкульозу шкіри (туберкульозний вовчак, колікативний (скрофулодерма), бородавчастий туберкульоз шкіри, виразковий туберкульоз шкіри. Клінічні прояви поширених форм туберкульозу шкіри (папуло-некротичний туберкульоз шкіри, індуративна еритема Базена, міліарний туберкульоз шкіри). Діагностика туберкульозу шкіри. Гістопатологія. Принципи лікування. Диспансеризація хворих на туберкульоз шкіри.

Підсумковий модульний контроль.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індивідуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 «Дерматовенерологія»					
Змістовий модуль 1. Пропедевтика дерматології Змістовий модуль 2. Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри					
Тема 1. Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини. Елементи висипки на шкірі та методика обстеження дерматологічних хворих. Дерматозоонози (коросста, педикульоз, демодекоз).	12,0	1,0	5,0	6,0	-
Разом за змістовим модулем 1	**12,0**	**1,0**	**5,0**	**6,0**	**-**
Змістовий модуль 2. Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри					
Тема 1. Піодермії (стафілодермії, стрептодермії та змішані піодермії).	6,0	-	2,0	4,0	-
Разом за змістовим модулем 2	**6,0**	**-**	**2,0**	**4,0**	**-**
Змістовий модуль 3. Папульозні та мікотичні захворювання шкіри					
Тема 1. Псоріаз та червоний плескатий лишай.	8,0	1,0	3,0	3,0	1,0
Тема 2. Мікози (кератота кандидамікози, дермофітії).	5,0	-	2,0	2,0	1,0
Разом за змістовим модулем 3	**13,0**	**1,0**	**5,0**	**5,0**	**2,0**
Змістовий модуль 4. Алергодерматози та бульозно-везикульозні хвороби шкіри					
Тема 1. Алергодерматози (дерматити, екземи, токсикодермії).	6,0	1,0	2,0	3,0	-
Тема 2. Пухирчатка справжня, дерматоз Дюрінга. Герпеси.	7,0	1,0	2,0	3,0	1,0
Разом за змістовим модулем 4	**13,0**	**2,0**	**4,0**	**6,0**	**1,0**
Змістовий модуль 5. Написання навчальної історії хвороби з дерматології. Дифузні захворювання сполучної тканини.					
Тема 1. Написання навчальної історії хвороби. Дифузні захворювання сполучної тканини (червоний вовчак, склеродермія).	10,0	-	4,0	5,0	1,0
Разом за змістовим модулем 5	**10,0**	**-**	**4,0**	**5,0**	**1,0**
Змістовий модуль 6. Сучасна епідеміологія та класифікація захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу					
Тема 1. Характеристика захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний	12,0	1,0	4,0	7,0	-

перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу.					
Разом за змістовим модулем 6	**12,0**	**1,0**	**4,0**	**7,0**	**-**
Змістовий модуль 7. Гонорея та негонорейні ураження сечостатевих органів. Захист навчальної історії хвороби.					
Тема 1. Гонорея та її ускладнення. Негонорейні ураження сечостатевих органів.	4,0	-	2,0	2,0	-
Тема 2. Захист навчальної історії хвороби.	5,0	-	2,0	3,0	-
Разом за змістовим модулем 7	**9,0**	**-**	**4,0**	**5,0**	**-**
Змістовий модуль 8. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри. Підсумковий модульний контроль					
Тема 1. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри.	7,0	1,0	2,0	4,0	-
Разом за змістовим модулем 8	**7,0**	**1,0**	**2,0**	**4,0**	**-**
Індивідуальна робота студента					**4,0**
Підсумковий модульний контроль	**8,0**	**-**	**4,0**	**4,0**	
УСЬОГО ГОДИН	**90**	**6**	**34**	**50**	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Тема	Кількість годин
МОДУЛЬ 1 «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ»		
Змістовий модуль 1. Пропедевтика дерматології. Змістовий модуль 3. Мікотичні та папульозні захворювання шкіри		
1	Введення в дерматологію. Історія дерматовенерології. Первинні та вторинні морфологічні елементи шкірної висипки. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок. Роль раціонального харчування та здорового способу життя у профілактиці загострень хронічних дерматозів та розвитку інфекційних захворювань шкіри.	2
Змістовий модуль 4. Алергодерматози та бульозно-везикульозні хвороби шкіри		
2	Дерматити. Токсикодермії. Пухирчатки.	2
Змістовий модуль 6. Сучасна епідеміологія та класифікація захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування сифілісу		
3	Класифікація ВООЗ захворювань, що переважно передаються статевим шляхом. Сифіліс. ВІЛ/СНІД, класифікація, ураження шкіри та слизових оболонок.	2
	Разом	**6**

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(проведення семінарських та лабораторних заняття програмою не передбачено)

№ занять-тя	№ з/п теми	Назва теми	Кіль-кість годин
МОДУЛЬ 1 «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ»			
ОСІННІЙ СЕМЕСТР			
Змістовий модуль 1. Пропедевтика дерматології. Змістовий модуль 2. Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри			
1 заняття	1	Анатомія, гістологія, фізіологія та патогістологія шкіри людини. Елементи висипки на шкірі та методика обстеження дерматологічних хворих. Дерматозоонози (короста, педикульоз, демодекоз).	5
Змістовий модуль 2. Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри Змістовий модуль 3. Папульозні та мікотичні захворювання шкіри			
2 заняття	2	Піодермії (стафіло-, стрептодермії та змішані піодермії).	2
	3	Мікози (керато- та кандидомікози, дермофітії).	3
Змістовий модуль 3. Папульозні та мікотичні захворювання шкіри Змістовий модуль 4. Алергодерматози та бульозно-везикульозні хвороби шкіри			
3 заняття	4	Псоріаз та червоний плоский лишай.	2
	5	Алергодерматози (дерматити, токсикодермії, екзема).	2
	6	Пухирчатка справжня, дерматоз Дюринга. Герпеси.	2
ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТР			
Змістовий модуль 5. Написання навчальної історії хвороби з дерматології. Дифузні захворювання сполучної тканини. Змістовий модуль 7. Гонорея та негонорейні ураження сечостатевих органів. Захист навчальної історії хвороби.			
4 заняття	7	Написання навчальної історії хвороби з дерматології. Дифузні захворювання сполучної тканини (червоний вовчак, склеродермія).	4
	8	Гонорея та її ускладнення. Негонорейні ураження сечостатевих органів.	2
Змістовий модуль 6. Сучасна епідеміологія та класифікація захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу. Змістовий модуль 7. Гонорея та негонорейні ураження сечостатевих органів. Захист навчальної історії хвороби.			
5 заняття	9	Характеристика хвороб, що передаються статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу	4
	10	Захист навчальної історії хвороби	2
Змістовний модуль 8. Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри. Підсумковий модульний контроль			
6 заняття	11	Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри.	2
		Підсумковий модульний контроль.	4
		РАЗОМ	**34**

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид контролю
МОДУЛЬ 1 «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ»			
1	**Передаудиторна підготовка до практичних занять** (теоретична підготовка та опрацювання тематичних тестів і клінічних ситуаційних задач) за планом практичних занять з навчальної дисципліни "Дерматологія, венерологія".	10,0	Поточний контроль на практичних заняттях
2	**Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:**		
	1. Історія розвитку дерматології та венерології у XIX-XX століттях. Українська дерматологічна школа.	2,0	Підсумковий модульний контроль
	2. Принципи лікування в дерматології та венерології. Дієтотерапія шкірних хвороб. Курортні та фізіотерапевтичні методи лікування	3,0	
	3. Лікарські форми для зовнішньої терапії, показання і протипоказання для їх застосування.	2,0	Підсумковий модульний контроль
	4. Шкірні прояви захворювань внутрішніх органів.	3,0	
	5. Професійні хвороби шкіри та професійні стигми.	2,0	
	6. Герпеси (клініка, діагностика, лікування).	2,0	Підсумковий модульний контроль
	7. Лепра (клініка, діагностика, лікування).	2,0	
	8. Себорея. Вульгарні вугри.	2,0	
	9. Рожевий лишай Жибера (клініка, діагностика, лікування)	2,0	Підсумковий модульний контроль
	10. Багатоформна ексудативна еритема.	2,0	
	11.Розповсюдженість інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом (ІПСШ). Сучасні особливості перебігу ІПСШ. Первинна та вторинна профілактика ВІЛ-інфекції та інших ІПСШ.	3,0	
	12. Тропічні трепонематози.	2,0	Підсумковий модульний контроль
	13. Патоморфоз сифілісу. Сучасні методи діагностики сифілісу. Хибнопозитивні серологічні реакції.	3,0	
	14. Лікарська етика та деонтологія в дерматологічній та венерологічній медичній практиці.	2,0	
3	**Індивідуальна робота:** виступи на науковому студентському гуртку; участь у наукових конференціях; публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі; виготовлення наочності згідно навчальних програм; написання рефератів.	4,0	Поточний контроль на практичних заняттях
4	Систематизація отриманих знань та практичних навичок. Самостійна підготовка до складання підсумкового модульного контролю.	4,0	Підсумковий модульний контроль
	Разом	**50,0**	

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Виступи на науковому студентському гуртку.
- Участь у наукових конференціях.
- Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).
- Виготовлення наочності згідно навчальних програм (таблиці, муляжі, наочні приладдя, графологічні схеми практичних занять).
- Написання рефератів.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль 1.
Пропедевтика дерматології

- Історія розвитку дерматології та венерології. Українська дерматологічна школа.
- Анатомія і гістологія шкіри (епідерміс, дерма, гіподерма, їх будова та функції).
- Додатки шкіри. Кровоносні та лімфатичні судини шкіри. Нервово-рецепторний апарат шкіри.
- Функції шкіри (захисна, терморегулююча, секреторна, резорбційна, обмінна, меланоутворююча).
- Особливості будови та фізіології шкіри у дитячому та старечому віці.
- Гістопатологічні зміни при запальних процесах у шкірі (гіперкератоз, гранульоз, акантоз, паракератоз, папіломатоз, спонгіоз, вакуольна дегенерація, балонуюча дегенерація, акантоліз).
- Методи обстеження хворих на шкірні та венеричні хвороби (візуальний огляд, клінічна оцінка шкірної висипки, лабораторні дослідження).
- Первинні морфологічні елементи шкірних уражень. Класифікація. Первинні морфологічні елементи (пляма, папула, горбик, вузол).
- Порожнинні елементи, їх характеристика, перебіг.
- Вторинні елементи шкірної висипки.
- Значення екзогенних, ендогенних та соціальних факторів у виникненні та розвитку дерматозів. Роль раціонального харчування та здорового способу життя у профілактиці загострень хронічних дерматозів та розвитку інфекційних захворювань шкіри.
- Шкірні прояви захворювань внутрішніх органів.
- Дерматологічна патологія як медико-психологічна проблема. Основні типи психологічного реагування хворих на дерматози.
- Основні принципи лікування хворих на шкірні захворювання. Принципи загальної терапії дерматозів у дорослих та дітей.
- Принципи лікування в дерматології та венерології. Дієтотерапія шкірних хвороб. Курортні та фізіотерапевтичні методи лікування
- Принципи зовнішнього лікування дерматозів. Лікарські форми для зовнішньої терапії, показання і протипоказання для їх застосування.
- Принципи диспансеризації в дерматовенерології.
- Лікарська етика та деонтологія в дерматологічній та венерологічній медичній практиці.

Змістовий модуль 2.
Паразитарні та інфекційні хвороби шкіри

- Короста. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.
- Вошивість (педикульоз). Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування.
- Демодекоз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- Піодермії. Розповсюдженість. Етіологія. Патогенез. Класифікація.
- Стафілодермії поверхневі (остіофолікуліт, фолікуліт, сикоз стафілококовий). Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Профілактика.
- Стафілодермії глибокі (фурункул, карбункул, гідраденіт). Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Профілактика.
- Імпетиго стрептококове, його різновиди. Хронічна дифузна стрептодермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Профілактика.
- Ектима вульгарна. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Профілактика.
- Хронічні піодермії (шанкриформна піодермія, хронічна глибока виразково-вегетуюча піодермія). Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування. Профілактика.

- Себорея. Вульгарні вугри. Принципи косметичного догляду за шкірою.
- Лепра (клініка, діагностика, лікування).

Змістовий модуль 3.
Папульозні та мікотичні захворювання шкіри

- Псоріаз. Патогенез. Клініка. Клінічні різновиди. Диференційна діагностика. Лікування.
- Червоний плоский лишай. Патогенез. Клініка. Диференційна діагностика. Лікування.
- Рожевий лишай Жибера (клініка, діагностика, лікування).
- Грибкові захворювання шкіри. Класифікація. Висівковий лишай. Еритразма. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- Мікроспорія. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- Трихофітія. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування. Профілактика.
- Фавус. Епідеміологія. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- Епідермофітія. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- Рубромікоз. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
- Кандидозні ураження шкіри та слизових оболонок Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Змістовий модуль 4.
Алергодерматози та бульозно-везикульозні хвороби шкіри

- Дерматити. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування.
- Токсикодермії. Етіопатогенез. Синдром Лайєла. Клініка. Лікування.
- Екзема. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування.
- Багатоформна-ексудативна еритема (клініка, діагностика, лікування).
- Атопічний дерматит. Етіопатогенез. Клінічні прояви. Лікування.
- Професійні хвороби шкіри та професійні стигми.
- Класифікація бульозних дерматозів. Пухирчатка справжня. Патогенез. Клінічні різновиди. Діагностика. Лікування.
- Герпетиформний дерматоз Дюрінга. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування.
- Вірусні захворювання шкіри. Бородавки. Гострокінцеві кондиломи. Контагіозний молюск. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування.
- Герпес простий. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування.
- Герпес оперізувальний. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування.

Змістовий модуль 5.
Написання навчальної історії хвороби з дерматології.
Дифузні захворювання сполучної тканини.

- Методика обстеження хворих на шкірні та венеричні хвороби.
- Спеціальні дерматологічні дослідження: огляд, пальпація, пошкрібування, діаскопія, визначення дермографізму, йодна проба Бальцера, симптом Нікольського, люмінісцентна діагностика, біопсія шкіри та ін.
- Схема написання історії хвороби у пацієнтів із патологією шкіри.
- Червоний вовчак, шкірні форми. Етіопатогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування.
- Склеродермія, шкірні форми. Етіопатогенез. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування.

Змістовий модуль 6.
Сучасна епідеміологія та класифікація захворювань, що передаються переважно статевим шляхом. Збудник, патогенез та загальний перебіг сифілісу. Первинний, вторинний та третинний періоди сифілісу. Вроджений сифіліс. Принципи лікування та профілактики сифілісу

- Розповсюдженість інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом (ІПСШ).
- Сучасна класифікація захворювань, що передаються переважно статевим шляхом.
- Етіологія сифілісу. Бліда трепонема, її морфологічні та біологічні властивості. Методи дослідження блідої трепонеми.
- Шляхи та умови зараження сифілісом. Поняття про джерело інфекції і контакти при сифілісі.
- Імунітет при сифілісі. Реінфекція. Суперінфекція.
- Загальний перебіг, періодизація та класифікація сифілісу. Інкубаційний період при сифілісі, причини, які впливають на його тривалість.
- Первинний період сифілісу. Тривалість. Клінічні прояви.
- Атипові форми та ускладнення твердого шанкеру.
- Загальний перебіг вторинного періоду сифілісу (свіжий, латентний, рецидивний). Загальна характеристика висипок вторинного періоду сифілісу.
- Розеольозні сифіліди, їх різновиди. Диференційна діагностика.
- Папульозні сифіліди, їх різновиди. Диференційна діагностика.
- Пустульозні сифіліди, їх різновиди. Диференційна діагностика.
- Сифілітична лейкодерма. Сифілітична алопеція.
- Загальний перебіг та характеристика третинного періоду сифілісу.
- Прояви третинного періоду сифілісу на шкірі і слизових оболонках. Горбикові та гумозні сифіліди, їх різновиди. Диференційна діагностика.
- Шляхи передачі сифіліса потомству. Класифікація вродженого сифілісу. Сифіліс плода та плаценти.
- Сифіліс вроджений ранній. Клініка пізнього вродженого сифілісу.
- Патоморфоз сифілісу. Методи діагностики сифілісу. Хибнопозитивні серологічні реакції.
- Загальні принципи лікування та профілактики сифілісу.
- Клініко-серологічний контроль після закінчення лікування хворих на сифіліс, критерії їх видужання та зняття з диспансерного обліку.
- Тропічні трепонематози.

Змістовий модуль 7.
Гонорея та негонорейні уретрити. Захист навчальної історії хвороби

- Класифікація гонореї. Екстрагенітальна гонорея.
- Клініка і діагностика гонореї у чоловіків.
- Ускладнення гонорейного уретриту у чоловіків.
- Основні принципи лікування гонореї (гострої та хронічної). Критерії видужання хворих на гонорею і зняття їх з диспансерного обліку.
- Урогенітальний хламідіоз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Принципи діагностики, лікування та профілактики.
- Урогенітальний трихомоніаз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Принципи діагностики, терапії та профілактики.
- Урогенітальний мікоплазмоз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Принципи діагностики, лікування та профілактики.
- Урогенітальний кандидоз. Етіологія. Патогенез. Клініка. Принципи діагностики, лікування та профілактики.
- Методика обстеження хворих на шкірні та венеричні хвороби.

- Спеціальні дерматологічні дослідження: огляд, пальпація, пошкрібування, діаскопія, визначення дермографізму, йодна проба Бальцера, симптом Нікольського, люмінісцентна діагностика, біопсія шкіри та ін.
- Схема написання історії хвороби та дерматологічного статусу у пацієнтів із патологією шкіри.

Змістовий модуль 8.
Дерматологічні аспекти ВІЛ/СНІД-інфекції. Туберкульоз шкіри

- ВІЛ-інфекція/СНІД. Етіологія, шляхи зараження.
- Загальний клінічний перебіг ВІЛ-інфекції та СНІДу. Дерматологічні прояви ВІЛ/СНІДу.
- Принципи діагностики та лікування ВІЛ-інфекції та СНІДу. Первинна та вторинна профілактика ВІЛ-інфекції та інших ІПСШ.
- Туберкульоз шкіри, аспекти етіопатогенезу, класифікація.
- Локалізовані форми туберкульозу шкіри (туберкульозний вовчак, колікативний, бородавчастий та виразковий туберкульоз шкіри), клінічні прояви, принципи діагностики та лікування.
- Дисеміновані форми туберкульозу шкіри (папуло-некротичний та міліарний туберкульоз шкіри, індуративна еритема Базена), клінічні прояви, принципи діагностики та лікування.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

- Провести огляд шкірних покривів та видимих слизових оболонок.
- Здійснити огляд елементів шкірної висипки при боковому освітленні.
- Відтворити та оцінити дермографізм.
- Провести пальпацію елементів шкірної висипки.
- Провести діаскопію елементів шкірної висипки.
- Провести пошкрібування (скобління) елементів шкірної висипки.
- Провести визначення тактильної чутливості ураженої ділянки шкіри.
- Провести визначення больової чутливості ураженої ділянки шкіри.
- Провести визначення температурної чутливості ураженої ділянки шкіри.
- Здійснити забір матеріалу з вмісту пустул для дослідження на піококи та визначення їх чутливості до антибіотиків.
- Здійснити забір матеріалу (пустул, коростяних ходів) для дослідження на наявність коростяного кліща.
- Здійснити забір матеріалу з вмісту пустул для дослідження на демодекоз.
- Визначити симптоми «псоріатичної тріади».
- Визначити наявність феномену Кебнера.
- Виявити сітку Уікхема при червоному плоскому лишаю.
- Здійснити забір матеріалу (лусочок, волосся, нігтів) для діагностики грибкових захворювань шкіри.
- Провести постановку проби Бальцера зі спиртовим розчином йоду при різнокольоровому (висівковому) лишаю.
- Провести люмінесцентну діагностику дерматомікозів (за допомогою лампи Вуда).
- Визначити симптом «медових сотів» при інфільтративно-нагнійній трихофітії.
- Відтворити методику видалення бородавок і контагіозного молюска.
- Визначити різновиди симптому Нікольського при бульозних дерматозах.
- Визначити симптом Асбое-Ганзена при бульозних дерматозах.
- Провести забір мазків-відбитків з дна ерозій для дослідження на акантолітичні клітини Тцанка.

- Провести забір вмісту міхурів для визначення кількості еозинофілів при бульозних дерматозах.
- Провести постановку проби Ядасона при герпетиформному дерматозі Дюринга.
- Виявити симптом Беньє-Мещерського при хронічних (шкірних) формах червоному вовчаку.
- Визначити симптом Поспєлова при склеродермії.
- Відтворити та оцінити феномени «провалювання зонду» і «яблучного желе» при туберкульозному вовчаку.
- Провести забір патологічногго матеріалу з висипки для дослідження на бліду трепонему.
- Провести мікроскопію блідої трепонеми в темному полі зору.
- Визначити симптом Ядасона при вторинному сифілісі.
- Провести забір крові для серологічного дослідження на сифіліс.
- Оцінити результати серологічних реакцій на сифіліс.
- Відтворити методику двохмоментного внутрішньом'язового введення біцилінів.
- Провести забір матеріалу для дослідження на гонорею, трихомоніаз, уреоплазмоз, кандидоз та хламідіоз.
- Відтворити двохсклянкову пробу Томпсона при обстеженні хворого на уретрити.
- Нанести на шкіру зовнішні лікарські форми (присипку, збовтувану суміш, пасту, мазь, примочку, дерматологічний компрес, пластир, лак).

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестування (усне, письмове), вирішення клінічних ситуаційних фотоілюстрованих задач, контроль практичних навичок.

Методи контролю:

Теоретичних знань – тестування письмове, індивідуальне опитування, співбесіда, вирішення клінічних ситуаційних фотоілюстрованих задач.

Практичних навичок та умінь – контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок:

- розпитування хворого,
- огляд загальний і місцевий,
- оцінка результатів інструментальних та лабораторних методів обстеження хворого, передбачених програмою навчальної дисципліни;
- узагальнення результатів суб'єктивного, фізикального, лабораторного та інструментального обстеження хворого із оформленням стандартизованої історії хвороби;
- складання плану подальшого ведення хворого.

Форми контролю:

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або вирішування тестових завдань різного ступеня складності.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також контролю рівня засвоєння студентами практичних навичок з обстеження та лікування хворих на дерматози. ***Контроль виконання самостійної роботи,***

яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового контролю.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час перевірки правильності курації хворих та написання навчальної історії хвороби у пацієнтів із патологією шкіри.

Підсумковий контроль знань студентів з дисципліни «Дерматологія, венерологія» здійснюється по завершенні вивчення всіх тем модуля на останньому практичному занятті у формі підсумкового модульного контролю.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та під час вивчення модуля набрали кількість балів, ***не меншу за мінімальну (70 балів).***

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Підсумковий контроль передбачає перевірку теоретичних знань студента, демонстрацію виконання ним практичних навичок та вирішення клінічних фотоілюстрованих ситуаційних завдань з інтерпретацією результатів клінічних, інструментальних та лабораторних методів обстеження хворих та демонстрацією принципів лікування хворого відповідно до поставленого діагнозу.

Оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль з модулю 1 «Дерматовенерологія» та дисципліни «Дерматологія, венерологія» передбачає відповідь на 20 питань тестового контролю (по 2 бали за 1 тест), демонстрацію виконання практичної навички та вирішення клінічної ситуаційної задачі.

Критерії оцінювання вирішення клінічної ситуаційної задачі: точно вказано клінічний діагноз у пацієнта, складено план його обстеження і лікування – 20 балів; точно вказано клінічний діагноз у хворого, допущено неточності при складанні плану його обстеження та лікування – 15 балів; виникли труднощі при постановці клінічного діагнозу, складанні плану обстеження і лікування хворого, виправлені студентом за допомогою викладача – 10 балів; не дано відповіді на умови задачі – 0 балів.

Критерії оцінювання виконання практичної навички: виконано без помилок – 20 балів; виконано з несуттєвими недоліками, виправленими під час виконання самим студентом – 15 балів; виконано з недоліками, скоригованими викладачем – 10 балів; не виконано – 0 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80, при цьому максимальна оцінка за тестовий контроль – 40 балів, за вирішення ситуаційної задачі – 20 балів, за демонстрацію виконання практичної навички – 20 балів.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент отримав ***не менше 50 балів*** (22-30 балів за тестовий контроль, 10-15 балів за вирішення ситуаційної задачі, 10-15 балів за демонстрацію виконання практичної навички).

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінюва́ння засвоєння кожної теми модуля студенту виставляють оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою з вивчення теми. Студент повинен отримати ***оцінку з кожної теми***. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертують у бали залежно від кількості тем у модулі.

Оцінка визначається кількістю тем у модулі. Оцінка з дисципліни «Дерматологія, венерологія» є бальною та визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності студента та оцінок засвоєння ним передбачених програмою модулів. Поточне оцінювання

студентів з відповідних темах проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові завдання і клінічні ситуаційні задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі тестові завдання та клінічні задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найтяжчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Перерахунок поточної успішності студентів при вивченні модуля 1 «Дерматовенерологія»:

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість тем практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок				Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки			Бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»	
Модуль 1 90/3	8 (№№ 1-8)	11	10	8	6	0	4 + 6 (за написання історії хвороби)	70

Критерії оцінювання історії хвороби, написання якої передбачено при вивченні модуля 1 «Дерматовенерологія», наступні:

- оцінка «**відмінно**» (6 балів) – написана методично вірно, без зауважень;
- оцінка «**добре**» (5 балів) – написана методично вірно, але окремі розділи недостатньо деталізовано;
- оцінка «**задовільно**» (4 бали) – мають місце окремі зауваження щодо деталізації та послідовності описання розділів;
- оцінка «**незадовільно**» (0 балів) – порушено схему та правила написання історії хвороби (у цьому випадку студент повинен переписати історію хвороби з урахуванням зауважень викладача).

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання рівня знань з тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, здійснюється під час підсумкового модульного контролю.

Оцінювання індивідуальних завдань студента. Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 4 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля – 120 балів. Ця оцінка вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці "відмінно" (10 балів), на кількість тем у модулі (10 балів х 11 = 110 балів) з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу (максимально – 4 бали) та оцінки за історію хвороби (максимум – 6 балів).

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент під час вивчення модуля, визначається шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» (6 балів), на кількість тем у модулі (6 балів х 11 = 66 балів) та оцінки за історію хвороби (мінімум – 4 бали), що в цілому дорівнює 70 балів.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення дисципліни, становить **200 балів**, у тому числі:
– за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%);
– за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів (40%).

Мінімальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення дисципліни, становить **120 балів**, у тому числі:
– за поточну навчальну діяльність – 70 балів (60%);
– за результатами підсумкового модульного контролю – 50 балів (40%).

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Кількість балів з дисципліни "Дерматологія, венерологія", яка нарахована студентам, конвертується наступним чином:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Дерматологія, венерологія: підручник / Л. А. Болотна, В. С. Глушок, О. І. Денисенко та ін. / За ред. проф. Т. В. Святенко, проф. І. В. Свистунова. Вінниця: Нова книга, 2021. 656 с.

2. Дерматологія, венерологія: підручник / За ред. В.І. Степаненка. К.: КІМ, 2012. 848 с.

3. Дерматологія та венерологія: навчальний посібник для підготовки студентів закладів вищої медичної освіти зі спеціальності «Медицина» з тем, які винесено для самостійної роботи / О. І. Денисенко, М. П. Перепічка, М. Ю. Гаєвська та ін. Чернівці, 2019. 166 с.

4. Основи діагностики та лікування в дерматовенерології: навчальний посібник / О. І. Денисенко, М. Ю. Гаєвська, М. П. Перепічка та ін. Чернівці, 2017. 284 с.

5. Dermatology, Venereology. Textbook / Under the edit. of Prof. V. I. Stepanenko. Kyiv.: KIM, 2013. 560 p.

19.2. Допоміжна

1. Інтенсивна терапія в дерматовенерології / П. П. Рижко, А. С. Владика, В. М. Воронцов та ін. Харків: Прапор, 2006.

2. Інфекції зовнішніх покривів: навчальний посібник / А. М. Сокол, Н. А. Богачик, В. Д. Москалюк. Чернівці: БДМУ, 2008.

3. Клінічна паразитологія: навчальний посібник / В. П. Пішак, Т. М. Бойчук, Ю.І. Бажора та ін. Чернівці: Медакадемія, 2003.

4. Мавров І. І. Статеві хвороби: навчальний посібник. Тернопіль: Укрмедкнига, 2005.

5. Шкірні та венеричні хвороби: підручник / М. Дудченко, В. Коляденко, І. Бариляк та ін. К., Полтава, 2004.

6. Color atlas & Synopsis of Clinical Dermatology / K. Wolff, R. A. Johnson, S. D. Fitzpatrick's. McGraw-Hill, 2005.

7. Dermatoveneorology modules: Manual / V. H. Koliadenko, T. P. Vysochanska, O. I. Denisenko. Kyiv: AUS MEDICINE Publishing, 2010.

8. Fundamentals of diagnosis and treatment in dermatovenereology: a textbook for students (masters) of higher medical educational institutions in specialty "Medicine" / O. I. Denysenko, M.Yu. Haievska, M. P. Perepichka et al. Chernivtsi, 2020. 232 p.

19.3. Інформаційні ресурси

1. http://moodle.bsmu.edu.ua
2. http://dermatology.bsmu.edu.ua/
3. http://www.moz.gov.ua
4. https://empendium.com/ua/
5. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/
6. http://ukrmed.org.ua/
7. http://www.medscape.com/
8. https://www.cochrane.org/

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. ДЕНИСЕНКО Ольга – завідувач кафедри дерматовенерології, д.мед.н., професор;
2. ГАЄВСЬКА Марина – доцент закладу вищої освіти кафедри дерматовенерології, к.мед.н., доцент.